

КУЛЬТУРНИЙ РУХ НА УКРАЇНІ.

Під таким загальним по-
м'ястив відомих українських діячів
проф. К. Мацевич у варшав-
ському російському щоденнику
„За Свободу“ (ч. 182 (1242)
і 183 (1243) дав великі фелет-
они. В них дав він історичний
перегляд національно-культур-
ного руху на Україні від часів
першої російської революції з
1905 р. до нинішнього дня.
Найцікавіші для наших чита-
чів будуть його уявлення та по-
мічання про сучасне становище
національно-культурного руху
на Україні. Через це ми й пода-
ємо ці його замітки у важли-
вих вижимках.

Одну з ясних позначок роз-
витку української культури ви-
являється розвиток різних літе-
ратурних організацій. Сучасна
українська література зосере-
джується на Україні біля го-
ловних чотирьох літературних
формаций. Найбільше ліве її
крило займають „панфурти-
сти“ з поетом Я. Савченком на
чолі. Вони організували ви-
давництво „Госфедером“ і ви-
дають самі модерні речі оригі-
нальні та перекладені. По ньому
чергове місце займає літе-
ратурне товариство „Гарт“, з
поетами Елланом і П. Тичино-
м на чолі та з секретарем Хвилю-
вим, одним з найталановитіших
молодих письменників. Ідею
стоїть це товариство на осно-
вах нового життя, нової проле-
тарської культури і кермує у-
країнськими видавництвами
„Сорбонор“ і „Пролетар“, які
до українців видавали ви-
ключно російські книжки. Ду-
же сильною є літературна ор-
ганізація „Плуг“ під проводом
Пилипенка і Панаова. Вона за-
вдає „Харківським Селянським
Домом“ і вважається провідни-
ком селянської ідеології. Лі-
тературний її органом є „Се-
лянська Правда“. У Київі біля
Академії Наук гуртується гру-
па неокласиків з Рильським та
Філіповичем на чолі з видав-
ництвом „Слово“. Накинемо по-
за всіма цими літературними
групами пореволюційного ча-
су, стоять представники старої
української літератури як Ста-
ришка, Васильченко, Хоткевич,
Алчевська і інші. Більша ча-
стина цієї останньої групи ви-
мігрувала і працює за кордо-
ном.

Всі ці групи є товариствами,
що об'єднують поетів і пис-
менників одного напрямку, ста-
раються про видавництво їхніх
творів. Але вони ведуть рівно-
часно пропаганду своїх ідей у
широких масах населення. Ро-
же товариство має свої філії на
провінції, кожне влаштовує си-
стематичні читання, вечери і т. д.

Товариство „Гарт“ улашту-
вало наприкінці у 1923 р. до 80
публічних зборів. „Плуг“ вла-
штувало літературні вечери і
поєдинок Харковом у різних міс-
тах. Веса той літературний рух пе-
реживав болочою ізоляцією від
широкого світу всесвітньої літе-
ратури, але він більше ви-
стигав своєю молодістю, сво-
єю силою, запалом і зв'язками
з народною стихією.

Крім названих видавництв у
Київ, Харків, Катеринослав та
Одесі існують ще інші, що не
стоять у нікому зв'язку з
попередніми. На чолі їх треба
поставити „Держидар“ (Держав-
не Видавництво України). Давала
своєю службою воєністичні руси-
фікаторські цілі. Тепер воно
стало на національній украї-
нській ґрунті; видає шкільні
підручники, наукові праці Ака-
демії, університетські і повні
збірники творів українських
класиків. Про введення україн-
ської мови додало великі про-
греси владі під державу. Дало
по величезній іде „Книгоспілка“,
що видає твори нових поетів
та науково-популярні книжки.

Слабшу діяльність проявля-
ють старі українські видавни-
цтва „Друкар“, „Сас“, „Спілка“,
яких ще і тепер підпорядкують
у контрреволюції. У тому-ж
можна видати, що не до-
дає нічого, але це дозво-
ляє владі, то їхня праця нади-

бує на великі перепони. Вони
видають підручники, хрестоматії,
наукові праці та переклад-
ну літературу. Періодична літе-
ратура і преса при диктатурі
не могла розвинути. Там
можна видавати виключно ко-
муністичні газети. Тому у що-
денників виходить у Києві
„Більшовик“, а в Харкові „Ві-
сти“, орган Всеукраїнського
Центрального Виконавчого Ко-
мітету, „Селянська Правда“, а
по всіх губерніальних центрах
виходять урядові „Вісти“. Гу-
берніальних Виконавчих Ко-
мітетів. Зломж, журналі, най-
більш видатним являються хар-
ківський „Червоний Шлях“
(Timp Revue de Deux Mondes),
більше популярним від нього є
київський журнал „Нова Гро-
мада“, критично-бібліографі-
чний журнал „Книга“ і популя-
рно-науковий „Знатиця“. По-
за ними є ще багато менше важ-
ливих професійних журналів.

Видає місце в українсько-
му культурному житті займає
тепер український театр. Крім
безлічі груп, розкинених на
провінції, що існують майже в
кожному більшому місті, украї-
нський національний театр
розпоряджає кількома цілком
зразковими установами, як
„Державний театр ім. Шевче-
на“ в Києві під управою Л. Кур-
баса, одного з найталановиті-
ших режисерів Союзу радян-
ських Республік, що одержав
першу премію на конкурсі ре-
жисерів. „Драматичний Театр
ім. Михайлівського“ також у Ки-
єві, що по найбільшій частині
по провінції і „Державний Те-
атр ім. Франка“ в Харкові під
управою М. Юри. В Харкові
існує також драматична студія
ім. Л. Українки. Зроблено пер-
ші спроби української опери в
Харкові та Києві. Пороблено
переклади важливіших і ціка-
віших опер із світового мертвого
репертуару на українську мову.

Ще більше розвинені хори і
капели. На чолі їх стоїть зраз-
кова державна київська капела
„Дука“ (державна українська
музична капела) під управою
Городоценка. Дуже популяр-
на є також київська капела
Давидовського, яка недавно да-
вала свій 1012 концерт. У Хар-
кові найпопулярнішою є ка-
пела ім. Леонтовича. Всі вони
більше або менше системати-
чно об'єднують Україну з ко-
нцертами і скрізь, викликають
величезний національний енту-
зіазм.

МУЧЕНИКИ НАУКИ.

Тих людей, які перші за всіх
догадалися про рух землі,
мордардан, мучено, морено по
важким, чалено на огнищах
Периш, що почав казати про
те, що не сонце ходить кругом
землі, а земля крутиться кругом
сонця, був учений Коперник.
Але слова його було вва-
жати на глум: його звинувачу-
вали, казали, що він думку та-
ку пускає для того, аби про нього
думали, що він розумний.
Його думки називали безбел-
лечими, безглуздими і шкод-
ливими, і йому напевне дове-
лося б постраждати за свої
відкриття, коли-б він не умер
раніше, ніж свій свій думку, його
внучка, який казав, що він
наважся.

Але ось другого ученого
Бруно, який почав обертати
і розвинути думку в відкриття
Коперника, було за це засуд-
жено, а покарано за смертю.
Бруно-шлюб жай-т Копер-
ника. Він учив, що не тільки
земля й інші планети до неї не-
бесні й інші ходять кругом сон-
ця, але й увесь сонячний світ з
усіма планетами — це тільки
одна порожнина у всесвіті. Ко-
жна зірка — таке саме сонце.
Кожою зіркою зір планета, ли-
нучи колом зграї сріблястих
планет. На цих планетах жи-
вуть істоти дало розуміння,
мислення, ліпші за нас. Сі слова
казалися тоді шалено сміш-
ними. Один учений казав про
себе, що в нього голова шпала

ДАРМ

ВСІ ТІ ГАРНІ ПОДАРУНКИ
І ДОМАШНІ ПОТРЕБИ
За Значки з

Star i Magnolia Молока

Зачніть днесь шадати значки на Різдвяні Свята. Кожда
господина потребує молоко і цукор у денних приправах потрав
діт і родині і кожда господиня схоче дати членам своєї ро-
дини і її приятелям подарунки на Різдвяні Свята, як забавку,
люльку, годиночки, бразолетку, спілки до маніжетів, паласів
і т. п. Вона правдоподібно буде хотіла мати також таку горі-
шку, ринком, начиння, склянок та других потрібних річій щоб
прикрасити хату на Свята. Господині, котрі купують наш ас-
сорт згущеного молока як тут оголошено можуть набути
всі ті цінні премії даром коли будуть шадати значки з наших
бляшанок.

СПЕЦІАЛЬНА ОФЕРТА

Коли куповите купон в сім оголошено і плате з ним до найбільшого
премійного склянки, ви писне маємо або примієте його до нас, одержите
люстроу премійного лісту та Спеціальну Премію Карту, яка буде
варту 10 дарових значків. Лише одна така преміальна карта буде прийнята
на користь з 40 або більше значків. Була котра з наших Премійних
Склянок вийняла со карту раз з одержаними Вами значками з бляшанок.
Купи у Вашій місцевості нема склянки де можна вийняти ці значки і Спе-
ціальну Преміальну Карту, пришлите це до Borden Premium Company, 44
Hudson Street, New York City враз з чотирма першими значками і
Преміальний Ліст і ми вишлемо Вам со премію даром і оплачено.

Наші склянки премій в Jersey City поміщені:
150 Grove Street, 244 Newark Avenue
near Newark Avenue
І інші премійні склянки:
NEWARK, N. J. 22 Warren Street, near Washington Street
REXTER AMORY, N. J. 123 Maple Street, near Post Office
PATKIN, N. Y. 123 Broadway, near 14th Street
ELIZABETH, N. J. 115 Elizabeth Avenue, near Broad Street
PATERSON, N. J. 215 Main Street, near Oliver Street
PATERSON, N. J. 87 State Street, near Washington Place

Ми запрошуємо Вас також відкрити
наші склянки, чи з значками чи без
них, та отримати наші склянки рішуче
гарних премій які можуть набути ра-
зом за значки.

„Шадати значки
на вартіні премії“

КУПОН
Borden's Premium Co., Inc.
44 Hudson Street, N. Y. C.
September 3, 1924
Сей купон мусить бути вийнятий про-
тоже 15 днів від повної дати на
Спеціальну Преміальну Карту.
ІМ'Я _____ Ч. 4
АДРЕСА _____ Ukrainian

обертот, коли він читав книгу
Бруно.
Кінець Бруно був сумний.
Його обринули в еретичні.
Його тримали у ув'язці цілих
вісім тяжких років. Його му-
чили допитам. Судді вимага-
ли, щоб Бруно зрікся своїх
питань. Йому дали строку 4
днів, щоб він міг скаменувати.
Йому сказали, що його спа-
деться на огні, коли він не зрі-
ється своїх переконань. Але
Бруно гордовито заявив, що
жодної провини за собою не
почуває і зрікся йому нема
чого. І заплалою огнища, а в
позутім його загав великий
мученик. Пожари казали абирати
люди по вітру. Вони казали,
що нічого не лишилося від
того мученика. Та, поминали
його. Да Бруно лишилися його
науки. Вона по, смерті його
розповсюдилася з міста в мі-
сто, і в краю в краї. І тепер, за
триста років по смерті його,
жодної провини за собою не
почуває і зрікся йому нема
чого. І заплалою огнища, а в
позутім його загав великий
мученик. Пожари казали абирати
люди по вітру. Вони казали,
що нічого не лишилося від
того мученика. Та, поминали
його. Да Бруно лишилися його
науки. Вона по, смерті його
розповсюдилася з міста в мі-
сто, і в краю в краї. І тепер, за
триста років по смерті його,
жодної провини за собою не
почуває і зрікся йому нема
чого. І заплалою огнища, а в
позутім його загав великий
мученик. Пожари казали абирати
люди по вітру. Вони казали,
що нічого не лишилося від
того мученика. Та, поминали
його. Да Бруно лишилися його
науки. Вона по, смерті його
розповсюдилася з міста в мі-
сто, і в краю в краї. І тепер, за
триста років по смерті його,
жодної провини за собою не
почуває і зрікся йому нема
чого. І заплалою огнища, а в
позутім його загав великий
мученик. Пожари казали абирати
люди по вітру. Вони казали,
що нічого не лишилося від
того мученика. Та, поминали
його. Да Бруно лишилися його
науки. Вона по, смерті його
розповсюдилася з міста в мі-
сто, і в краю в краї. І тепер, за
триста років по смерті його,
жодної провини за собою не
почуває і зрікся йому нема
чого. І заплалою огнища, а в
позутім його загав великий
мученик. Пожари казали абирати
люди по вітру. Вони казали,
що нічого не лишилося від
того мученика. Та, поминали
його. Да Бруно лишилися його
науки. Вона по, смерті його
розповсюдилася з міста в мі-
сто, і в краю в краї. І тепер, за
триста років по смерті його,
жодної провини за собою не
почуває і зрікся йому нема
чого. І заплалою огнища, а в
позутім його загав великий
мученик. Пожари казали абирати
люди по вітру. Вони казали,
що нічого не лишилося від
того мученика. Та, поминали
його. Да Бруно лишилися його
науки. Вона по, смерті його
розповсюдилася з міста в мі-
сто, і в краю в краї. І тепер, за
триста років по смерті його,
жодної провини за собою не
почуває і зрікся йому нема
чого. І заплалою огнища, а в
позутім його загав великий
мученик. Пожари казали абирати
люди по вітру. Вони казали,
що нічого не лишилося від
того мученика. Та, поминали
його. Да Бруно лишилися його
науки. Вона по, смерті його
розповсюдилася з міста в мі-
сто, і в краю в краї. І тепер, за
триста років по смерті його,
жодної провини за собою не
почуває і зрікся йому нема
чого. І заплалою огнища, а в
позутім його загав великий
мученик. Пожари казали абирати
люди по вітру. Вони казали,
що нічого не лишилося від
того мученика. Та, поминали
його. Да Бруно лишилися його
науки. Вона по, смерті його
розповсюдилася з міста в мі-
сто, і в краю в краї. І тепер, за
триста років по смерті його,
жодної провини за собою не
почуває і зрікся йому нема
чого. І заплалою огнища, а в
позутім його загав великий
мученик. Пожари казали абирати
люди по вітру. Вони казали,
що нічого не лишилося від
того мученика. Та, поминали
його. Да Бруно лишилися його
науки. Вона по, смерті його
розповсюдилася з міста в мі-
сто, і в краю в краї. І тепер, за
триста років по смерті його,
жодної провини за собою не
почуває і зрікся йому нема
чого. І заплалою огнища, а в
позутім його загав великий
мученик. Пожари казали абирати
люди по вітру. Вони казали,
що нічого не лишилося від
того мученика. Та, поминали
його. Да Бруно лишилися його
науки. Вона по, смерті його
розповсюдилася з міста в мі-
сто, і в краю в краї. І тепер, за
триста років по смерті його,
жодної провини за собою не
почуває і зрікся йому нема
чого. І заплалою огнища, а в
позутім його загав великий
мученик. Пожари казали абирати
люди по вітру. Вони казали,
що нічого не лишилося від
того мученика. Та, поминали
його. Да Бруно лишилися його
науки. Вона по, смерті його
розповсюдилася з міста в мі-
сто, і в краю в краї. І тепер, за
триста років по смерті його,
жодної провини за собою не
почуває і зрікся йому нема
чого. І заплалою огнища, а в
позутім його загав великий
мученик. Пожари казали абирати
люди по вітру. Вони казали,
що нічого не лишилося від
того мученика. Та, поминали
його. Да Бруно лишилися його
науки. Вона по, смерті його
розповсюдилася з міста в мі-
сто, і в краю в краї. І тепер, за
триста років по смерті його,
жодної провини за собою не
почуває і зрікся йому нема
чого. І заплалою огнища, а в
позутім його загав великий
мученик. Пожари казали абирати
люди по вітру. Вони казали,
що нічого не лишилося від
того мученика. Та, поминали
його. Да Бруно лишилися його
науки. Вона по, смерті його
розповсюдилася з міста в мі-
сто, і в краю в краї. І тепер, за
триста років по смерті його,
жодної провини за собою не
почуває і зрікся йому нема
чого. І заплалою огнища, а в
позутім його загав великий
мученик. Пожари казали абирати
люди по вітру. Вони казали,
що нічого не лишилося від
того мученика. Та, поминали
його. Да Бруно лишилися його
науки. Вона по, смерті його
розповсюдилася з міста в мі-
сто, і в краю в краї. І тепер, за
триста років по смерті його,
жодної провини за собою не
почуває і зрікся йому нема
чого. І заплалою огнища, а в
позутім його загав великий
мученик. Пожари казали абирати
люди по вітру. Вони казали,
що нічого не лишилося від
того мученика. Та, поминали
його. Да Бруно лишилися його
науки. Вона по, смерті його
розповсюдилася з міста в мі-
сто, і в краю в краї. І тепер, за
триста років по смерті його,
жодної провини за собою не
почуває і зрікся йому нема
чого. І заплалою огнища, а в
позутім його загав великий
мученик. Пожари казали абирати
люди по вітру. Вони казали,
що нічого не лишилося від
того мученика. Та, поминали
його. Да Бруно лишилися його
науки. Вона по, смерті його
розповсюдилася з міста в мі-
сто, і в краю в краї. І тепер, за
триста років по смерті його,
жодної провини за собою не
почуває і зрікся йому нема
чого. І заплалою огнища, а в
позутім його загав великий
мученик. Пожари казали абирати
люди по вітру. Вони казали,
що нічого не лишилося від
того мученика. Та, поминали
його. Да Бруно лишилися його
науки. Вона по, смерті його
розповсюдилася з міста в мі-
сто, і в краю в краї. І тепер, за
триста років по смерті його,
жодної провини за собою не
почуває і зрікся йому нема
чого. І заплалою огнища, а в
позутім його загав великий
мученик. Пожари казали абирати
люди по вітру. Вони казали,
що нічого не лишилося від
того мученика. Та, поминали
його. Да Бруно лишилися його
науки. Вона по, смерті його
розповсюдилася з міста в мі-
сто, і в краю в краї. І тепер, за
триста років по смерті його,
жодної провини за собою не
почуває і зрікся йому нема
чого. І заплалою огнища, а в
позутім його загав великий
мученик. Пожари казали абирати
люди по вітру. Вони казали,
що нічого не лишилося від
того мученика. Та, поминали
його. Да Бруно лишилися його
науки. Вона по, смерті його
розповсюдилася з міста в мі-
сто, і в краю в краї. І тепер, за
триста років по смерті його,
жодної провини за собою не
почуває і зрікся йому нема
чого. І заплалою огнища, а в
позутім його загав великий
мученик. Пожари казали абирати
люди по вітру. Вони казали,
що нічого не лишилося від
того мученика. Та, поминали
його. Да Бруно лишилися його
науки. Вона по, смерті його
розповсюдилася з міста в мі-
сто, і в краю в краї. І тепер, за
триста років по смерті його,
жодної провини за собою не
почуває і зрікся йому нема
чого. І заплалою огнища, а в
позутім його загав великий
мученик. Пожари казали абирати
люди по вітру. Вони казали,
що нічого не лишилося від
того мученика. Та, поминали
його. Да Бруно лишилися його
науки. Вона по, смерті його
розповсюдилася з міста в мі-
сто, і в краю в краї. І тепер, за
триста років по смерті його,
жодної провини за собою не
почуває і зрікся йому нема
чого. І заплалою огнища, а в
позутім його загав великий
мученик. Пожари казали абирати
люди по вітру. Вони казали,
що нічого не лишилося від
того мученика. Та, поминали
його. Да Бруно лишилися його
науки. Вона по, смерті його
розповсюдилася з міста в мі-
сто, і в краю в краї. І тепер, за
триста років по смерті його,
жодної провини за собою не
почуває і зрікся йому нема
чого. І заплалою огнища, а в
позутім його загав великий
мученик. Пожари казали абирати
люди по вітру. Вони казали,
що нічого не лишилося від
того мученика. Та, поминали
його. Да Бруно лишилися його
науки. Вона по, смерті його
розповсюдилася з міста в мі-
сто, і в краю в краї. І тепер, за
триста років по смерті його,
жодної провини за собою не
почуває і зрікся йому нема
чого. І заплалою огнища, а в
позутім його загав великий
мученик. Пожари казали абирати
люди по вітру. Вони казали,
що нічого не лишилося від
того мученика. Та, поминали
його. Да Бруно лишилися його
науки. Вона по, смерті його
розповсюдилася з міста в мі-
сто, і в краю в краї. І тепер, за
триста років по смерті його,
жодної провини за собою не
почуває і зрікся йому нема
чого. І заплалою огнища, а в
позутім його загав великий
мученик. Пожари казали абирати
люди по вітру. Вони казали,
що нічого не лишилося від
того мученика. Та, поминали
його. Да Бруно лишилися його
науки. Вона по, смерті його
розповсюдилася з міста в мі-
сто, і в краю в краї. І тепер, за
триста років по смерті його,
жодної провини за собою не
почуває і зрікся йому нема
чого. І заплалою огнища, а в
позутім його загав великий
мученик. Пожари казали абирати
люди по вітру. Вони казали,
що нічого не лишилося від
того мученика. Та, поминали
його. Да Бруно лишилися його
науки. Вона по, смерті його
розповсюдилася з міста в мі-
сто, і в краю в краї. І тепер, за
триста років по смерті його,
жодної провини за собою не
почуває і зрікся йому нема
чого. І заплалою огнища, а в
позутім його загав великий
мученик. Пожари казали абирати
люди по вітру. Вони казали,
що нічого не лишилося від
того мученика. Та, поминали
його. Да Бруно лишилися його
науки. Вона по, смерті його
розповсюдилася з міста в мі-
сто, і в краю в краї. І тепер, за
триста років по смерті його,
жодної провини за собою не
почуває і зрікся йому нема
чого. І заплалою огнища, а в
позутім його загав великий
мученик. Пожари казали абирати
люди по вітру. Вони казали,
що нічого не лишилося від
того мученика. Та, поминали
його. Да Бруно лишилися його
науки. Вона по, смерті його
розповсюдилася з міста в мі-
сто, і в краю в краї. І тепер, за
триста років по смерті його,
жодної провини за собою не
почуває і зрікся йому нема
чого. І заплалою огнища, а в
позутім його загав великий
мученик. Пожари казали абирати
люди по вітру. Вони казали,
що нічого не лишилося від
того мученика. Та, поминали
його. Да Бруно лишилися його
науки. Вона по, смерті його
розповсюдилася з міста в мі-
сто, і в краю в краї. І тепер, за
триста років по смерті його,
жодної провини за собою не
почуває і зрікся йому нема
чого. І заплалою огнища, а в
позутім його загав великий
мученик. Пожари казали абирати
люди по вітру. Вони казали,
що нічого не лишилося від
того мученика. Та, поминали
його. Да Бруно лишилися його
науки. Вона по, смерті його
розповсюдилася з міста в мі-
сто, і в краю в краї. І тепер, за
триста років по смерті його,
жодної провини за собою не
почуває і зрікся йому нема
чого. І заплалою огнища, а в
позутім його загав великий
мученик. Пожари казали абирати
люди по вітру. Вони казали,
що нічого не лишилося від
того мученика. Та, поминали
його. Да Бруно лишилися його
науки. Вона по, смерті його
розповсюдилася з міста в мі-
сто, і в краю в краї. І тепер, за
триста років по смерті його,
жодної провини за собою не
почуває і зрікся йому нема
чого. І заплалою огнища, а в
позутім його загав великий
мученик. Пожари казали абирати
люди по вітру. Вони казали,
що нічого не лишилося від
того мученика. Та, поминали
його. Да Бруно лишилися його
науки. Вона по, смерті його
розповсюдилася з міста в мі-
сто, і в краю в краї. І тепер, за
триста років по смерті його,
жодної провини за собою не
почуває і зрікся йому нема
чого. І заплалою огнища, а в
позутім його загав великий
мученик. Пожари казали абирати
люди по вітру. Вони казали,
що нічого не лишилося від
того мученика. Та, поминали
його. Да Бруно лишилися його
науки. Вона по, смерті його
розповсюдилася з міста в мі-
сто, і в краю в краї. І тепер, за
триста років по смерті його,
жодної провини за собою не
почуває і зрікся йому нема
чого. І заплалою огнища, а в
позутім його загав великий
мученик. Пожари казали абирати
люди по вітру. Вони казали,
що нічого не лишилося від
того мученика. Та, поминали
його. Да Бруно лишилися його
науки. Вона по, смерті його
розповсюдилася з міста в мі-
сто, і в краю в краї. І тепер, за
триста років по смерті його,
жодної провини за собою не
почуває і зрікся йому нема
чого. І заплалою огнища, а в
позутім його загав великий
мученик. Пожари казали абирати
люди по вітру. Вони казали,
що нічого не лишилося від
того мученика. Та, поминали
його. Да Бруно лишилися його
науки. Вона по, смерті його
розповсюдилася з міста в мі-
сто, і в краю в краї. І тепер, за
триста років по смерті його,
жодної провини за собою не
почуває і зрікся йому нема
чого. І заплалою огнища, а в
позутім його загав великий
мученик. Пожари казали абирати
люди по вітру. Вони казали,
що нічого не лишилося від
того мученика. Та, поминали
його. Да Бруно лишилися його
науки. Вона по, смерті його
розповсюдилася з міста в мі-
сто, і в краю в краї. І тепер, за
триста років по смерті його,
жодної провини за собою не
почуває і зрікся йому нема
чого. І заплалою огнища, а в
позутім його загав великий
мученик. Пожари казали абирати
люди по вітру. Вони казали,
що нічого не лишилося від
того мученика. Та, поминали
його. Да Бруно лишилися його
науки. Вона по, смерті його
розповсюдилася з міста в мі-
сто, і в краю в краї. І тепер, за
триста років по смерті його,
жодної провини за собою не
почуває і зрікся йому нема
чого. І заплалою огнища, а в
позутім його загав великий
мученик. Пожари казали абирати
люди по вітру. Вони казали,
що нічого не лишилося від
того мученика. Та, поминали
його. Да Бруно лишилися його
науки. Вона по, смерті його
розповсюдилася з міста в мі-
сто, і в краю в краї. І тепер, за
триста років по смерті його,
жодної провини за собою не
почуває і зрікся йому нема
чого. І заплалою огнища, а в
позутім його загав великий
мученик. Пожари казали абирати
люди по вітру. Вони казали,
що нічого не лишилося від
того мученика. Та, поминали
його. Да Бруно лишилися його
науки. Вона по, смерті його
розповсюдилася з міста в мі-
сто, і в краю в краї. І тепер, за
триста років по смерті його,
жодної провини за собою не
почуває і зрікся йому нема
чого. І заплалою огнища, а в
позутім його загав великий
мученик. Пожари казали абирати
люди по вітру. Вони казали,
що нічого не лишилося від
того мученика. Та, поминали
його. Да Бруно лишилися його
науки. Вона по, смерті його
розповсюдилася з міста в мі-
сто, і в краю в краї. І тепер, за
триста років по смерті його,
жодної провини за собою не
почуває і зрікся йому нема
чого. І заплалою огнища, а в
позутім його загав великий
мученик. Пожари казали абирати
люди по вітру. Вони казали,
що нічого не лишилося від
того мученика. Та, поминали
його. Да Бруно лишилися його
науки. Вона по, смерті його
розповсюдилася з міста в мі-
сто, і в краю в краї. І тепер, за
триста років по смерті його,
жодної провини за собою не
почуває і зрікся йому нема
чого. І заплалою огнища, а в
позутім його загав великий
мученик. Пожари казали абирати
люди по вітру. Вони казали,
що нічого не лишилося від
того мученика. Та, поминали
його. Да Бруно лишилися його
науки. Вона по, смерті його
розповсюдилася з міста в мі-
сто, і в краю в краї. І тепер, за
триста років по смерті його,
жодної провини за собою не
почуває і зрікся йому нема
чого. І заплалою огнища, а в
позутім його загав великий
мученик. Пожари казали абирати
люди по вітру. Вони казали,
що нічого не лишилося від
того мученика. Та, поминали
його. Да Бруно лишилися його
науки. Вона по, смерті його
розповсюдилася з міста в мі-
сто, і в краю в краї. І тепер, за
триста років по смерті його,
жодної провини за собою не
почуває і зрікся йому нема
чого. І заплалою огнища, а в
позутім його загав великий
мученик. Пожари казали абирати
люди по вітру. Вони казали,
що нічого не лишилося від
того мученика. Та, поминали
його. Да Бруно лишилися його
науки. Вона по, смерті його
розповсюдилася з міста в мі-
сто, і в краю в краї. І тепер, за
триста років по смерті його,
жодної провини за собою не
почуває і зрікся йому нема
чого. І заплалою огнища, а в
позутім його загав великий
мученик. Пожари казали абирати
люди по вітру. Вони казали,
що нічого не лишилося від
того мученика. Та, поминали
його. Да Бруно лишилися його
науки. Вона по, смерті його
розповсюдилася з міста в мі-
сто, і в краю в краї. І тепер, за
триста років по смерті його,
жодної провини за собою не
почуває і зрікся

